

16 YTTRANDE VID LANTDAGEN 20.II 1872

Protokoll fördt hos högl. riddarskapet och adeln

Herr *Snellman*: Jag tror, att det är ett misstag af den sista ärade talaren, då han anför, att arbetarene vid Lemponen kanalarbete dogo af hunger och svält; det är visserligen fallet, att under de svåra nödåren 1867 och 1868 inrättades arbeten i landet efter graden af nöd i de olika landsdelarne. Det var derföre, som större delen af undsättningsarbetena föllo på de norra länen och en mindre del på de södra. Det inträffade väl på en del ställen beklagligtvis, att genom det stora tillströmmandet af arbetare de kommo att sakna nödigt utrymme för sitt herbergerande, till följd hvaraf sjukdomar uppstodo, eller medfördes af dem redan herrskande sjukdomar, isynnerhet tyfus. Till exempel vid det anförda arbetet uppå Taipale kanal var i detta afseende sjukligheten och dödligheten mycket stor. Vid Lemponen var det icke fallet. Der inträffade också ett och annat sjukdomsfall, men jemförelsevis mycket få. Trakten är mera bebyggd, arbetarene hade tillfälle till herberge, och jag vågar också tillägga, att dåvarande guvernören i länet på det omsorgsfullaste sörjt för deras bergning, så att arbetarenes belägenhet vid Lemponen var framstående, kanske bättre än vid alla andra undsättningsarbeten i landet.

17 YTTRANDE VID LANTDAGEN 23.II 1872

Protokoll fördt hos högl. ridderskapet och adeln

Herr *Snellman* begärde ordet och yttrade: Jag anhåller ödmjukast att få uttala en åsigt, angående hvilken jag haft tillfälle att rådföra mig med insigtsfullare män; jag förstår nemligen icke att landtdagsordningen berättigar något stånd att vägra remiss för en petition. Det står icke sagt någonstades att ett stånd eger en sådan rätt. Jag har vågat föreställa mig att, när en petitionär begär remiss för sin ingifna petition, borde han dertill vara berättigad. Jag öfverlemnar åt insigtsfullare personer och mera berättigade att afgöra huru i detta afseende rätteligen skall förfaras.

18 YTTRANDEN VID LANTDAGEN 1. & 5.III 1872

Protokoll fördt hos högl. ridderskapet och adeln

Herr *Snellman*: Jag ber få nämna emot ...

⟨5.III 1872⟩

Herr *Snellman* yttrade: Jag skulle ödmjukast anhålla att, om det sig göra låter, i protokollet finge framhållas att motiverandet af reservationerna icke var tillåtet.

Herr *Snellman*: I fall det är en protest, kan jag ingenting vidare anmärka.